

## Obustavljena englesko-francuska ofenziva.

### Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 27. septembra. (D. u.) Službeno se javlja:

#### Rusko bojište.

Slučno kao u istočnoj Galiciji i na kv. razbijena je sada ruska protuofenziva i u volinjskom Irtvjanskom području. Neprijatelj je jučer izpravno ruvoje pozicije na sjeverozapadu Dubna i u odsjeku Styra kod Lucka, te se povlači u istočnom pravcu. Mostobran istočno Lucka ponovno je u našim rukama. Na našoj fronti južno Dubna bilo je mjestimice topovskog paljevoja i čarčenja.

#### Talijansko bojište.

Stanje je na talijanskom bojištu nepromijenjeno. Pokusaši neprijatelja da se uspe na našu poziciju na Monte Piano, bili su odbijeni. Na sjevernom ruvoje doberdobske visoravni razbila se na našim zaprekama Dubna jednog odjela bersaglera.

#### Srpsko bojište.

Na tom jugoistočnom bojištu nema važnijih događaja.

Zamjenik poglavice generalnog-stožera, pl. Höfer, podmaršal.

### Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 27. septembra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

#### Zapadno bojište:

Uz obalu vlada mir. U odsjeku Yperna nije neprijatelj obnovio svojih nalova. Jugozapadno Lilla ustavili smo protunavalu veliku neprijateljsku ofenzivu. Zestoke nalove u pojedinih skupinama sjeverno i južno Loosa skrsili smo uz ogromne gubitke po Engleze. U području Souleza i u obje strane Arrasa suzbili smo krvavo sve nalove. Eroj se je zarobljenika povisio na 25 časnika i preko 2000 momaka, a plijen strojnih pušaka na 14. Francuska ofenziva između Rheimsa i Argonna nije dalje napredovala. Sve su se nalove izjavile uz najveće gubitke za neprijatelja. Ovdje se je pojavio broj zarobljenika. Ovdje se je našlo 1300 momaka. Pet je neprijateljski aeroplana srušeno, izmlejući i jedno veliko francusko bojno lietalno. Neprijatelj je nabacio broj Peronne bombama, dvije su žene i dvoje djece usmrćeno, 10 stanovnika teško ranjeno.

#### Istočno bojište.

#### Vojna skupina Hindenburgova.

U rizičnom zaljevu napadnuti su naši letionci ruske ratne ladje. Opaženo je, kako su pogodili dvije ladje. Rusko je brodogradje otplovlilo najvećom brzinom prema sjeveru.

### AUGUST ŠENOVA.

#### Kanarinčeva ljubovca.

(Dalje.)

Sve te sitne laske ne bijahu nego fino smišljena komedija. Lucija, kako čete kasnije vidjeti, nije imala ni trunaka sreće. Već po tom možete suditi, kakva je bila. Kad je otac bio kod kuće, odjevala se svoja mačuha na čudan, fantastičan način. Imali smo u svojem dvorcu slike starih poganskih božica. Tako se po prilici odjevala i moja mačuha. Vazda je bila pred ocm glatka, svijetla, zamamljiva, rizičnoj pripristoj, pobožno nosnjig guvernante nije suda bilo ni traga. Moja otac nije s nje ni oka skitnuti mogao, nego je silno okretala oči. Nego i to nije bio nekog pakla. Mačuha je imala punu skrupulnu pomada, vodica, bjelila i rume-niča za lice i usne, i praška za kosu, sto kojekakvih kečica, nožića i drugih koje-kakvih čudnih stvarca, o kojima nijesam ni znala, zašto služe. Meni se uvijek ču-

Na jugozapadnoj fronti Dvinska oteili smo neprijatelju dalju poziciju. Zarobili smo 1300 Russ. Zapadno Vilejke nastavila se naša nalova. Južno Smorgona suzbili smo jake neprijateljske protunalove.

Desno krilo i vojna skupina bavarskog princa Leopolda proistele su zapadni brijeg Njemenja do Seersija, Servčev i Ščaru od neprijatelja.

Istočno Baranovića drži se još neprijatelj u malim mostobranima. Boj je na cijeloj fronti u tjeuku.

Kod vojne skupine Mackenseneve položaj je nepromijenjen.

Vrlonva vojna uprava.

### Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 27. septembra. (D. u.) Glavni stan javlja:

U predjelu Anaforte zaplijenile su naše izvidne kolone 43 puške i municije. Dne 25. septembra bombardiralo je naše topništvo neprijateljski tabor za Mestam-Te-pom, što je neprijatelj prouzročilo teških gubitaka. U ariburnskom odsjeku opstreljavala je naša artiljerija pozicije neprijateljskih bacala bomba, usitnilo neprijateljsko topništvo i prisililo na bijeg tri transportna broda, koja su se nalazila u visini Ariburna, da izvedu iskrcavanja.

### Sa bojnih poljana.

#### Učinak austrijskog teškog topništva.

Basel, 27. septembra. Prama londonskim informacijama i austro-ugarski mužari od 305 cm bombardiraju Dvinsk. Učinak je teškoga topništva tako jak, da je zatijela i hrabra obrana, kao i mežva utvrda zajedno s izvršnim zemljanim nasipima.

#### Izjava generala Dankla.

Budimpešta, 27. septembra. „Pester Lloyd“ javlja iz glavnog stana ratnih novinskih izvjestilaca: Zapojeđnik zemaljske obrane Tirola, general Dankl, primio je jučer o podne dopisnika „Pester Lloyd“, kad se ovaj povratio s fronte u glavni stan. U razgovoru je izjavio general Dankl i ovo: „Mi smo, kako je poznato, ovdje u defenzivi. Radl toga nije u taj mah moguće poduzeti veće operacije. Unatoč tomu ja se nadam, da ni jedan Talijan ne će nekažnjeno dalje pružiti nosa, nego što nu to mi dozvolimo. Za sve je već opskrbljeno, tako da možemo daljnje događaje sasvim mirno očekivati.“

#### Ratni materijal za Srbiju.

Köln, 27. septembra. Kölnsche Zeitung“ javlja iz Solna: Francski parobrod dozevi su oramo preko 5000 tona ratnog materijala za Srbiju. Ove sedmice iskrcali su parobrod „Memphis“ i „Saint Pierre“ ratni materijal za Srbiju i Rusiju.

nilo, da je maškara, i ma kako ja ružna bila, nikad si nijesam željela njene ljepote, koja je i onako samo farhana bila. Imala je svoju posebnu loznicu, u koju nije nitko ušao smio, pa sam otač do jedanaest sati prije podne. Jednom — ona ne bijaše kod kuće — trebalo je na polju obaviti važan posao. Mačuhina vrata bijahu zatvorena, ljudi nijesu smjeli kod nje pokušati, dođoše dakle k meni, neka ja govorim mačuhin. Nije mi se nekako htelo u prvi mah, ni napokon se odvažiti, pa osao bio je prešan, a ja prava keč njegovog zakonitog tuca. Na tu nije dakle zamjere biti moglo. Podjem k njoj, pokušam, otvorn vrata. Ne bijahu zaključana. Ta oca nije bilo kod kuće, a drugomug nije se nadala. Mačuha se zaleli kao furija na me, pak me stala grđiti i ružiti, pače kleti, da je strahota bila. Preprihod se da dna duše, vidjei ja pred sobom. Boga mi, toliko ružna nijesam bila ni ja. Lice joj bilo bijelo i žuto, usne bijele, ovdje, imala je velike zelene i modre podnočanke, a od sve osim zlatolice, bujne kose visio je samo „maji repić“ niz le-

kreći vlakovi neprestano potuju u Srbiju. Vlada je zabranila svaki izvoz robe na sve strane. Izimno izdavanje se dozvolje u izvanrednim slučajevima.

### Englesko-francuski gubici u Dardanelima.

Carigrad, 27. septembra. Prama vijeslima iz Dardanela upotrebljavaju Englezi i Francuzi 51 ratni brod sa 1000 do 1200 tona sadržine za otpremu ranjenika iz poluotoka Galipolja.

### Događaji na moru.

#### Torpediranje.

Dänkirchen, 27. septembra. (D. u.) Francuski brod „Saint Pierre“ bio je u tješnacu Pas de Calais torpediran. Jako je brzo potomio. Kapetan i četiri momaka od posade spasil su se.

#### Potopljen parobrod

Londno, 27. septembra. (D. u.) Engleski parobrod „Comubia“ potopljen je u Sredozemnom moru. Posada iskrcala se u Aperskoj luci.

### Centralne vlasti.

#### Jezičkovna naredba u Varšavi.

Berlin, 27. septembra. Njemačka vojna uprava u Varšavi odredila je, da se do 1. septembra moraju odstraniti svi ruski natpisi na javnim zgradama. Sva ruska imena ulica, javnih lokala itd. moraju do 20. septembra izginuti i biti zamjenjeni poljskim. Samo mena ulica moraju biti dvojezična, t. j. njemački i poljski.

### Iz neutralnih država.

#### Portugal na strani entente.

Lion, 27. septembra. „Le Nouvelliste“ javlja iz Madrida: Prama vijestima iz Lizabona, Portugal se oborizava. Zadnje se velike vojničke vježbe smatraju u službenim krugovima kao zadovoljive. Ratni je ministar odredio, da pošalje vojnička odslanstva na razne fronte aljicra, da olijede vojničkim operacijama, osobito pak za to, da se umogno uputiti u gradje-njuj jara. Novi predsjednik koji će svoju službu nastupiti dne 5. oktobra, sastavit će novi kabinet, te se trudi, da postavi na čelo vladi vođu demokrata. Alfonso Costa, uz koga je velika većina parlamenta, koji je lakodjer pristao stranke, koja zahtjeva, da se Portugalska umijesa u rat na strani Engleske.

### Ententa.

#### Saziv Dume?

Kristianija, 27. septembra. Petrogradski dopisnik „Daily Chronicle“ brzo-

javlja: Danas se poduzeo korak, da se razbistri unutarnji položaj. Govorka se, da će Duma biti zavana u roku od tri sedmice. Predsjednik Dume će još u toku ove sedmice izvjestiti sada cara o djelovanju Dume u zadnjem zasjedanju.

#### Kongres Zemstva.

Kristianija, 27. septembra. „Aftemposten“ donaje iz Moskve: Na kongres Zemstva sudjeluje 150 zastupnika, koji zastupaju 52 gubernije. Jučer su kušali nekoi ratnici prodrijeti u dvoranu, u kojoj je bio sakupljen kongres. Radnici su zahtijevali, da se ih nisu prisustvovati raspravama. Na izjavu moskovskog načelnika, da to nije moguće, povukli su se nastrag. Radnici su zaključili, da ne će biti namjeravane bune, dok Zemstvo ne zaključii svojih rasprava.

#### Nesloga u Italiji.

Lugano, 27. septembra. Narodna je sloga sada glavnim predmetom, o kojem strasveno raspravlja talijanska štampa. Da li su alarm proti novoj opasnosti od istih, koji su bili za intervenciju Italije za svjetski rat. Ovi otkrivaju sada svukuda spletkarja u kakvom tajnom društvu (Union secret), te traže, da se sumnjivi interniraju, bače u tamnicu, objese. Negodnaše novine što su u neutralnoj preporuče, isprizjavju se ponizno; ali vladinove novine bave se tim pitanjem strasveno. Turinska „Stampa“ objelodanjuje ultranacionalistički članak, kojim hoće da obrati one, koje goje još danas neutralni ideja. Boljema shvaćanju narodne sloge. Članak pozivaje te prijatelje neutralnosti i mira.

„Secolo“ opisuje narodnog simatika, poznatog politika, koji privatno pred prijateljima prefruje potekoski talijanski vojske, govori o ruskim porazima, o nesuspjehu na Dardanelima, o nemogućnosti francusko-engleske ofenzive, o porazima entente diplomacije na Balkanu. Takvog individua završi list, moralo bi se odmah internirati u Sardiniju.

„Corriere della sera“ priznaje, da ima razoranost talijanca. Predstavljajući si rat, kako se vodi po kinematografima; misliju sa, da će po otvorenom zastavam dospjeti u petnaest dana bersagrieri sve ravno do Beča. Huga se njihovoj nemivosti, je isprizjava neutralne, što su s toga gledisti halaballni proti huskancima za rat. Idući se proti „Avantiji, koji je napisao, da storitjelci Italije ne bi bili mogli poj-titi, da bi Italija htjela uzurpirati zemljišta tudjih narodnosti.

„Resto del Carlino“ piše: „Avanti“ se mora zabraniti.

### Balkan.

#### Raspoloženje u Rumunskoj.

Bukarest, 27. septembra. L'indpendence“ raspravlja o ponovnom austro-

dija. Drihtala je na svem ljelju, usne joj treptale od bijesa, oči se okretale kao dijnovu, a kad je na mene dizala svoje nokte, činilo mi se, da će mi iskoptati oči. Isjeha me na polje, ne lotoči ni naslušati, poslo sam došla. Od onog casa zamrzi sto puli gore na mene. E'la sam nehotice otkrila, da je sva njezina ljepota laž, bojala se, da će razglasiti među svijetlom, ali ja tuoga učinila nijesam. Nijesam od onja imala ni časka mira u kući, da, toliko je oca naluckala, da me je latinom tukao; tuđe, gospodine, tukao, pa zabranio, da ne smijem više sjediti za njegovim stolom.

Sad nijesam imala na svijetu živa stvora, nijesam imala mjestana na zemlji, koje mi nije paklom bilo, nego moju sobicu i majčin grob. U toj sam sobici ležala i pila, spavala i ladjala i čitala. Ta samočna bijaše mi nekom utjehom, bar nije nikom dirno u mene. Nijesam vidjela mrkih lica niti čula psokava i kletvi. Ali mi taj tužni mir ne prinise ni mačuha, na kaj se jedne nedjelje povratih iz crkve, spazih, da su mi sve knjige odnijeli. Za-

pitali služavku za razlog. Reče mi, da je gospođa zapovijedila, da se odnesu. Ni čitali mi nijesu dali. Šta više! Izlazila sam malv kada, samo bih katkad pohodila crkvo i majčin grob. Bilo me je stid pokazivati se pred svijetom. Haljine mi bijahu stare i prošne, mačuha nije htjela dati novih. Bila sam sva skrpana, i njih je bilo stid. Ta mačuha vozila se po kraju u svili i kadifli, ja sam sila u crkvu pjeske u krpah. Otac mi zabrani po naputku Lucijinu, da bez njegove dozvole ne smijem izlaziti iz dvorca, i da re bude prihora od svijeta, rastrubise, da mi se nijesha po glavi, da sam suluda, pak da za to ne smijem među svijet niti iz kuće.

Ha! Ha! — nastajia se starica Amalija pri tili riječih nekako muko i užasno, da me je srce znešlo. — Luda sam bila, da, da sam bila uskovnj ljudskog nepostojanja, da sam se dala turati od fakove nevjerdne ženske. I reite, zar bi pametno čudo bilo, da mi se je prevrula pakel u tolikoj bijedi!

(Dalje stijedi.)

ničkom sudu, posto je moguće nesložna mijenjanja među strukovnicima riješiti diplomatskim putem.

U službenim krugovima vidi se u ovoj noti dokaz, da između obju vlasti vlada prijateljski duh.

**Njemačke podmornice.**

Madrid, 26. septembra. Dne 10. septembra stiglo je u luku Mazatlan 28 ljudi posade engleskog parobroda „Alexander“, koji je bio dan prije potopljen od njemačke podmornice. Iz Algerciosa se javlja, da su u Gibraltaru poduzete velike mjere opreznosti protiv njemačkih podmornica, što se nalaze u Sredozemnom moru. Govori se, da je potopljen ruski parobrod „Rhea“ i francuski „Diktator“ od njemačke podmornice. Na obali Orana potopljen je francuski parobrod „Land“.

**Francuski brod potopljen u libijskom moru.**

Frankfurt na Meni, 26. septembra. (D. U.) „Frankfurter Zeitung“ javlja, da je u libijskom moru potopljen francuski parobrod „Ravitailleur“ od 5000 tona po njemačkoj podmornici. Momčad je spašena.

**Centralne vlasti.**

**Pozivi u Austriju.**

Beč, 26. septembra. U Austriji kod smotne proglašen austrijski i ugarski narodni ustaje godišta 1897, to su osamdeset godišnj, morat će ustupiti u vojničku službu 15. oktobra 1915. Dotični oglas obnarodovati će se ovih dana. U istom roku, dakle 15. oktobra 1915, morat će pod oružje takodjer god. 1897, rođjeni, koji budu kod smotne proglašen sposobnima Bosanci i Hercegovci. Približno sredinom novembra, kako je to razvidno iz dotičnog oglasa, bit će pozvani pod oružje kod nove smotne proglašen sposobnim oni narodni ustaje, koji su rođeni u god. 1873. do 1877., i oni rođeni 1891., 1895. i 1896. Onda jedva doći će na red oni od 43.—50. godine, te se može sa svom sigurnošću reći, da oni ne će nastupiti službe prije konca novembra.

**Tvornice Škoda.**

Beč, 26. septembra. „Rundschau“ donasa po korespondenciji „Wilhelm“ slijedeću vijest: U zadnje su se dane rasirile naokolo kojekakve glasine o tvornicama Škoda. Od kompetentne se strano javlja da su sve ove vijesti potpunoma izmišljene. U istim se tvornicama radi kao i prije dan i noć.

**Ententa.**

**Ruski ministar finansija u Londonu.**

London, 26. septembra. (D. U.) Ruter javlja: Ruski ministar finansija Bark ostaje više dana u Londonu. Jučer je bio primljen od kralja. Savjetovanja sa kancelarom riznice nisu još dovršena.

**Skandali u Italiji.**

Chiasso, 26. septembra. Sve više rastu skandali u upravi talijanske vojske. U Korminu došlo se do ponevjerena u klonici, ali se pojedinih drže tajnim. Lopate, moške, sjekire i drugo oruđe 3. regimenta ženja polomile su se kod uporabe, jer su mjesto iz ocele bile iz lijevanog željeza. Velike zalihne poplata u florentinskom vojničkom skladištu bila su iz puslene sastavine.

**Ratni sukob između — Italije i Francuske?**

Berlin, 26. septembra. „National-Zeitung“ javlja iz Lugana: Novinski glasovni o posljednjem francusko-talijanskom

snastanku potvrđuju sumnju, što je rasirena u narodu, da je ova konferencija uorila s kakvim značnim preokretom na gospodarskom području. Listovi ne mogu zadržati, da ovaj sastanak nije nimalo utjecao na napete političke odnose Italije naprama Francuskoj. Dobro obavijesteni listovi naprotiv tomu izričito naglasuju, da u Sredozemnom moru, u Egejskom moru, kao i u Primorju sjeverne Afrike još svenidli postoje protivstine između Francuske i Italije. „Idea Nationale“ dapače piše, da bi moglo doći do ratnoga sukoba između Francuske i Italije, ako bi se Francuska odupirala zahtjevima Italije na položaj svjetske vlasti.

**Balkan.**

**Predaja turskog područja Bugarskoj.**

Sofija, 25. septembra. (D. U.) Službene „Narodni Prava“ javlja: Protokol, koji se liče predaje turskog područja Bugarskoj prama sklopljenom ugovoru, bio je dne 23. septembra potpisan od turskih i bugarskih delegata u Dimitiki.

**Demonstracije u Bukarestu.**

Bukarest, 25. septembra. (D. U.) Sedamdeset djaka pošlo je jučer po noći ulicama grada te su porazbijali stakla na zgradi uredništva lista „Seara“, njemačko-rumunjskog informacionog bureasa i njemačkih skola. Redarstvo ih je napsilo veći broj.

**Grčka pred mobilizacijom.**

London, 25. septembra. (D. U.) Ruter javlja: Glasa se, da je kralj Konstantin pristao na izvedenje mobilizacije kao obrambene mjere.

London, 25. septembra. (D. U.) Ruter javlja: Državni tajnik Grey primio je jučer jednog za drugim poslanike Grčke, Rumunjske i Srbije. Grčki je poslanik izjavio, da je primio brzojav svoje vlade, kojim mu se javlja, da se mobilizacija protiv Bugarske smatra kao mjera elementarnog opreza.

**Uspjeh bugarske mobilizacije.**

New-York, 26. septembra. (D. U.) „Associated Press“ javlja iz Sofije od 24. o. m. j: Interesna naprežanja diplomatskih zastupnika četvornog sporazuma, da progovore sa Radoslavom, ostaje bez uspjeha. Mobilizacija napreduje sjajno. Očekiva se, da će Bugarska biti spremna na vojnu za nekoliko dana.

**Što namjerava Grčka?**

Atena, 26. septembra. (D. U.) Kralj je pozvao brzojavno Gunarisa. Vlada je sklopila zajam sa grčkom nacionalnom bankom, koja joj je odmah isplatila 12 do 20 milijuna dragma. U Ateni vlada nakon proglašenja mobilizacije vanredan mir. Po vijestima „Messenger of Athens“ izjavila se je francuska vlada spremnom, da otvori grčkoj vladi kredit od 100 milijuna franka, da pokrije vojničke izdatke.

**Ententine čete za Srbiju?**

Pariz, 24. septembra. „Journal des Debats“ piše: Da se sporazumi sa Bugarskom, Srbija je popustila više, nego li se od tje smjelo zahtjevali. Sada ne može četvorni sporazum postaviti Srbiji većih zahtjeva. Životni interesi alijanca zahtijevaju svakako, da podnišpno ne dozvole, da bude crta Niš-Solun pred zaključeno ratu zaposjednuta od drugih, nego samo od njihovih četa.

**Bugarska protiv Srbije.**

Milan, 26. septembra. Londonski dopisnik „Secola“ brzojavlja: Iz Atene stigli brzojavi govore o potankosima bugarske mobilizacije. Subotu na večer prestao je

svaki osobni promet na željeznicama. Nerudjelna na večer potpisao je kralj dekret, kojim se određuje mobilizacija 5 divizija. Istodobno otpuvalo je iz Sofije konjastvo, a da se ne zna kamo. Svi bugarski časnici, koji su u Francuskoj na dopustu odmah su opozvani, U Ateni je vijest o mobilizaciji proizvela velik utisak.

**Bugarsko područje.**

Sofija, 26. septembra. Ministarski predsjednik Radoslavov izjavio je svojim političkim prijateljima: Bugarska se nada, da će mirnim putem dobiti 30,000 četvornih kilometara zemljišta. Ona štovi sad pod oružjem, pa zahtijeva prava što joj pripadaju; bude li potrebno, ona će oružjem izveževati ova prava.

**Držanje Rumunjske.**

Bukarest, 26. septembra. Izvjestitelj „Minerve“ saopćuje: Posto se je Rumunjska uklonila sukoba sa središnjim vlastima, znatno se je pojačao njezin utpliv na Balkanu, te je veći nego li utpliv entente. Rumunjska je obezbijedila sobi potpunu slobodu akcije, da uzimogne u zgodnom času i prama najboljoj uvjaidnosti riješiti svoja historijska i narodna pitanja.

**Političnost u Srbiji.**

Sofija, 26. septembra. „Balkanska Posta“ javlja iz Niša: U Srbiji javlja sveopća strava radi novih austro-ugarskih operacija protiv Srbije, kao i radi glasova o pripravama, što ih sprema Bugarska. Službeni krugovi smatraju položaj Srbije vanredno ozbiljnim.

**Držanje Rumunjske u balkanskom konfliktu.**

Bukarest, 26. septembra. (D. U.) Jučer se je održalo ministarsko vijeće. Vijesti slažu se u time, da nije vijesti pronaslo potrebitim, da poduzme koje-kakve mjere u ogled mobilizacije Bugarske i Rumunjske.

**Bugarska misli zaposjesti Makedoniju.**

Köln, 26. septembra. „Kölnische Zeitung“ prenosi iz „Secola“ izjavu po kojoj ide bugarska mobilizacija za tim, da zaposjedne Makedoniju sve do Bitolja (Monastira). Srbija nije po toj izjavi spremna ni na kakve kompenzacije, te je tako isključeno savno mirno izravnanje.

**Savov vrhovni zapovjednik bugarske vojske?**

Köln, 25. septembra. „Kölnische Zeitung“ javlja iz Soluna: General Savov, prijašnji generalisimos bugarske vojske, došao je dne 15. o. m. j. u Sofiju te je imao dugi razgovor s ministrom-predsjednikom i s kraljem. U mjerodavnim se odredjenim krugovima tvrdi, da će Savov preuzeti vrhovno zapovjedništvo nad vojskom, koja se nalazi na srpsko-bovnerskoj granici. Savov uživa potpuno povjerenje kralja. Stežernikom bit će mu poznati bugarski strategički činevi, koji se je osobito iskazao u balkanskom ratu. Za vrijeme mobilizacije i kasnije ne će se savzati Solunje.

Bugarska je vlada proglašila u Sofiji i u dogrančnim predjelima Bugarske prama Srbiji i Grčkoj iznimno stanje. Jedino pitanje, kojim se have vojnički krugovi, tiče se munije, koje u bugarskim skladištima dođuše imat, ali koje ne će biti dostatno za otulj rat.

Ovdje se ne računasa na dugotrajnim ratom. Nekoji su dapače mišljenja, da će uspjeli, da se mirnim putem postigne ideal ujedinjenja bugarskog naroda. Ošbitno opozicioni političari nastoje, da se mirnim putem riješi balkansko pitanje e se za prijeci krvproliće. Ali opće je mišljenje,

da miroljubive težnje nekoličine ne će postići nikakvog rezultata, tim više, što je Srbija sada manje nego ikad sklona da privoli na koncesije, koje traži Bugarska. Medjutim traju — barem fa malo — rasprave sa ententom u Sofiji.

**Nezadovoljstvo u Italiji radi Balkana.**

Lugano, 26. septembra. Mobilizacija grčke armade u Italiji malo zadovoljava. Poučeni krugovi vele, da to znači nastup Grčke protiv Bugarske, nego da je određena iz opreznosti obzirom: mogudi napad na grčku Makedoniju. Italiji su naime osvjedočeni, da Grčka smatra, da bi još bio dan esas frudeno u prilog Srbije, fa Srbija, kako veli „Giornale della sera“ time, da je primila principu prijedloga entente, je sama ilino krsila ono Balkansko ravnotežje, na kojega je Grčka sklopila sa Srbijom do fenzivnu pogodbu. Ideja neka se Srbija odmah ponudi Drač i sjeverna Albanija kao kompenzacija za odstup cijele Makedonije Bugarskoj, ne može se izvesti ne bi izvedenje ovog narca imalo niokov odličnog učinaka, te bi se protiv talijanskim interesima.

**Talijanska pomoć Srbima.**

Bazel, 26. septembra. Ovdje se čeznae, da će srbi dobiti talijanskih četa kao pojačanje. Jednako se govori, da srpsko vojno vodstvo bogato opskrbljenostreljivom, te će biti podupro jakim gleskim topništvom.

**Razne vijesti.**

Obavijest. U srhu da se uredi potroša mesu, uvajda se za grad Pulu počam o 1. oktobra t. g. za kupovanje govodej telećeg, prašćeg i ovtjeg mesa kašto unutrašnje svih životinja legitimacija z meso.

Legitimacije moraju se dignuti kod općinskog uroda predložiti zelenu legitimaciju glaseću na ime vlasnika i ovlasćujućeg istoga, da kupuje dnevno, izuzamni ne nedjeljak i petak, 250 grama govodej telećeg, prašćeg ili ovtjeg mesa sa privogom, odnosno na kupi 300 grama utrinje.

Mesari ne smiju bez legitimacije nikakve meso ili unutrašnju bez izte prodati. Ili moraju za kontrolu držati i voditi jedne knjige, u kojoj imadu dnevno unesti ona što kupuju i prodavaju mesa. Ne smiju pako prodati više mesa nego imadu odrezaka legitimacija.

Krčmari moraju oduzeti svojim gostovima legitimaciju i onda su dužni brojati se za opskrbu istih.

Za opskrbu putnika moraju krčmari danoimice prijaviti po prilici broj osoba kojima daju opskrbu, na to dobit će od općine odgovarajući broj legitimacija, vrtu kojih će se držati evidencija.

Mesari i krčmari dužni su svoje knjige i biljeske kao i odreske legitimacija svaki vrijeme prikazati organima javne sigurnosti, financijskoj oblasti, tržnom komisarijatu i povjerenstvu za oproviziju grada.

Prestupnici ove naredbe bit će kažnjeni sa novčanim globom do 200 kruna ili sa zatvorom do 14 dana. — Pula, 21. septembra 1915. G. kr. tvrdjivni komesar Schönbaldt m. p.

**Željezni utezi.** Radi zapljene bakra i miješani zaplijenjeni su veliki i mali utezi, koji su iz do sada smjeli izradivati samo iz željeza. Sada su ti utezi napravljivi iz željeza.

**čvor na marami.**

Hunorska Četa Jose.

(Dalje.)

— Ne govori tako, prijatelju, ne vrijeđaj me! Duae mi, nijesam!

— Čudnovato! A zasto ti je onda noćas iznenada pozlilo bilo u kavani, kako sam čuo, a? I zasto si blijed poput stijene, zasto su ti oči krvavile . . . I Joci zapne rječu u grlu i odvalja se na svoje mjesto, jer da u taj čas usao u sobu predstojeći ureda.

Gospodinu je Roku Subari bilo, kao da će propasti u zemlju. Dakle već znađu i u uredu, što mu se je ovu noć dogodilo u kavani i misle, e mu je pozlilo, a pozlilo od toga, što se je tobože potajice gdje drugdje našlo bio vina preko mjere! Ta to je strašno, užasno! Jos će

izaci pod stare svoje dane na glas kao pljivaca, on, koji je dosad bio uzor trijevanja i razborita života! A to bi doista jako moglo da bude, jer čvor . . . Huj! Pa da ne svine!

I čitavo prijedpodne mučio ga je čvor, mučio ga i za vrijeme objeda i oduzimao mu svu slast do jela, mučio ga i za objeda i oteo mu običajni san. Bio je kao izgubljen. Iste je to jedan od najstrašnijih dana u njegovu životu.

Alli ne, tako ne smije dalje da bude! Ako itko, a ono će mu pomoći Misko, koga je uvijek držao za najboljega prijatelja. Njemu će se izjadati, pred njim će baciti stid pod noge i sve mu povjeriti. On će bez sumnje dobro znati, čemu je čvor i o čemu se je sinoć radilo, jer je čitavo večer sjedio uza nj. A Misko će mu bez sumnje drage volje učiniti tu ljubav, pogotovo, što druguje njemu, Roka, već preko sedam mjeseci šezdeset kruna, a

da mu nikad a ma ni riječu nije opomenuo tog druga, premda je u njegovoj bilježnici dobro ubilježen. Tih šezdeset kruna će mu u ime njegovog prijateljstva i ljubavi makar i pokloniti. Neka ih bijes nosi, ta radi se o njegovoj časti!

Potražio je Miska i krsneno mu sve priznalo. Misko je razvalio oči od čuda.

— Ne, nije moguće, e si došla sve zabavio! Gle, gle, takova što nijesam od tebe ni u tvoj očekiva! I još kad se radi o tako važnoj stvari! No, lijepeg li belaja, da nijesi do mene došao!

— A što je zaboga? — uzdahne gospodin Rok Subara pola očajno, pola prestraseno.

— Dakle se doista ne sjećas? Hm! Čudnovato! Onda će možda ipak biti istina, kako govore, e si noćas krenuo u drugu gostionu, i ondje . . .

— Ne muči me još i ti, nego govori! — Istisne ovaj muklo kroz zube, — Spasi

me i te užasne neizvjesnosti i ostobom me već jednom ih paklenih mišaka! Do grubu ču ti biti zahvalan!

— Znales li dakle? Evo! Kad si jučer video, kako te svi volimo i cijenimo, kako si to spomenuo u svojoj zahvali na moju nadzrivcu, pozvao si od ushićenja na svoj račun sve nas prisutne za danas pa večeru „Crvenoj liscu“. Sjećas li se sad?

Gospodinu je Rok Subara zainuo na su dnu. On da je svoje drugove pozvao za danas na večeru? Jok! Na to se ni u snu ne sjeća i mogao bi da prisagne, e toga, što učinio . . . Ali kad Misko koga, tako mu doista da je tomu tako, jer je onaj uzbudjenosti i uzrujanosti uistinu mogao lakova što učiniti, a da je to kasnije posve smetnuto u uma. Ta tko će se pouzdati uvijek i svakom zgodom na svoju pamet!

(Konač slijedi.)